

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Mânăscuță Igor,

examinând, în camera de consiliu, fără citarea părților, recursul declarat de către avocatul Maxim Larisa în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei din 05 decembrie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, în cauza penală privind-l pe inculpatul

Cușnir Oleg Xxxxx, xxxxx.

Termenul de examinare:

instanța de fond: 09.08.2019 – 23.12.2019;

instanța de apel: 17.02.2020 – 05.10.2022;

instanța de recurs: 16.05.2023 – 07.02.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința din 23.12.2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, Cușnir Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei s-a calculat de la data pronunțării sentinței, de la 23.12.2019, fiind dispusă arestarea acestuia din sala de judecată, cu includerea în termenul pedepsei perioada aflării în arest preventiv de la 12.07.2019 până la 30.07.2019.

S-a încasat din contul lui Cușnir Oleg în beneficiul statului, cheltuielile pentru efectuarea raporturilor de expertiză judiciară, în sumă de 448 (patru sute patruzeci și opt) lei.

A fost soluționată chestiunea referitor la corpurile delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că, Cușnir Oleg, la data de 11.07.2019, aproximativ în jurul orelor 15.30, aflându-se la domiciliul său, amplasat în satul xxxx, raionul xxxx, intenționat, urmărind scopul de profit, de sustragere a bunurilor altei persoane, aplicând o violență periculoasă pentru viața persoanei agresate, ca metodă de constrângere a victimei de a transmite lui bunurile materiale aflate în posesia sa, având asupra sa un cuțit pentru tapete, ce reprezintă prin sine un obiect folosit în calitate de armă, l-a atacat pe tatăl său Cușnir Arcadi, lovindu-l cu acest cuțit peste diferite părți ale corpului, creând astfel la momentul aplicării acestei violențe un pericol real pentru viața și sănătatea părții vătămate și cauzând ultimului *leziuni corporale ușoare*, concomitent cu aceste acțiuni, solicitând transmiterea în dispoziția lui a banilor și bunurilor aflate în posesia lui Cușnir Arcadie, după care în mod deschis a sustras de la partea vătămată Cușnir Arcadie un telefonul mobil de model "LENOVO A 369i" la prețul de 600 lei MD, un telefon mobil de model "Orange TARA 3G" la prețul de 400 lei MD, o pereche de ochelari de soare la prețul de 200 lei MD, un portmoneu la prețul de 200 lei MD în care se aflau bani în sumă de 1000 lei MD, ulterior plecând de la fața locului cu bunurile sustrase, pricinuind astfel părții vătămate Cușnir Arcadie un prejudiciu material în sumă de 2400 lei MD.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către instanța de fond ca infracțiunea prevăzută de art. 188 alin.(2) lit.e) Cod penal, - tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea obiectului folosit în calitate de armă.

3. Împotriva sentinței au declarat *apeluri*:

3.1. Inculpatul Cușnir Oleg, care a menționat, că i s-a aplicat o pedeapsă prea aspră sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani; că și-a recunoscut vina cu excepția aplicării cuțitului; că el nu a mers să-și maltrateze părintele, care fiind enervat a început să sară la el la bătaie și el s-a apărat fără a se gândi ce se va primi din aceasta; că a vrut să ia portmoneul pentru a i-l transmite mamei care avea nevoie de bani; că tatăl său care mereu o maltrata pe mama lui a ajuns să fie victimă a neînțelegerii date; tatăl său fiind bolnav nu a înțeles ce avea de gând el să facă, și că nu-i dorea nici un rău.

A solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde.

3.2. Avocatul Maxim Larisa în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, dispunerea reluării cercetării judecătorești cu audierea din nou a inculpatului, a părții vătămate și a martorilor, casarea integrală a sentinței și adoptarea unei noi soluții, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile lui Cușnir Oleg să fie calificate în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 335 Cod contravențional, cu stabilirea unei pedepse non-privative de libertate.

În motivarea apelului a invocat, că sentința este ilegală și neîntemeiată.

Apelanta a menționat că, în speță, organul de urmărire penală a depus toate eforturile pentru a masca și a tăinui adevăratul motiv și scop al acțiunilor lui Cușnir Oleg față de tatăl său, Cușnir Arcadi. În materialele cauzei penale figurează un șir de nume de persoane care însă nu au fost audiate, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată.

Apelanta indică că, inculpatul a venit la tatăl său cu scopul de a lua lucrurile (documentele) mamei sale care se aflau în casa tatălui, deoarece în ajun fusese la spitalul psihiatric în care era internată mama și ea l-a rugat să le transmită mătușii Maia pentru primirea pensiei la oficiul poștal din sat, de a discuta cu tatăl său despre faptul că el să înceteze să-și bată joc de mama sa din ce motive ea de 3-4 ori pe an era nevoită să se interneze în spital (crizele au devenit mai frecvente anume datorită comportamentului lui Cușnir Arcadi), precum și să încerce să-l convingă pe tata să înregistreze dreptul de proprietate asupra casei pe numele mamei sale, deoarece marea parte a banilor a fost achitată din mijloacele familiei Irinei Luca și ale lui Cușnir Oleg. Până în vara anului 2019, când Cușnir Oleg a revenit din Federația Rusă, acesta nu a cunoscut despre aceea că încă în anul 2013 casa a fost înregistrată după Cușnir Arcadi, deoarece ultimul tănuia acest fapt timp îndelungat. Despre aceasta Cușnir Oleg a aflat de la rudele mamei sale în vara anului 2019, iar când aceștia au aflat despre aceasta el nu cunoaște.

Cauzarea leziunilor corporale lui Cușnir Arcadi a fost determinată de acțiunile agresive și violente ale părții vătămate, care la revederea fiului său după o absență îndelungată de 4 ani, l-a întâmpinat cu ură și dispreț și într-un mod foarte brutal. După aceasta a început o ceartă, apoi s-au îmbrâncit și în momentul când Cușnir Arcadi îl sugruma, l-a mușcat de ureche în scopul ca tata să-l elibereze.

Apelanta afirmă că, instanța de judecată a ignorat faptul că în momentul când Cușnir Oleg a luat careva bunuri din casă, Cușnir Arcadi a ieșit afară și nu a văzut acest lucru.

Potrivit apelantei, instanța a ignorat și faptul că inculpatul inițial și pe parcurs nu a avut intenția și scopul de a sustrage bunurile menționate, dar a luat lucrurile ce aparțineau mamei sale (portmoneul mamei de culoare roz cu actele în el pe numele Luca Ira și bani în sumă de până la 400 lei), telefonul Orange care, cum el era convins, îi aparține bunicii sale și telefonul mobil a lui Cușnir Arcadi pentru a verifica dacă într-adevăr în el sunt înregistrări porno cu participarea mamei sale. De la Cușnir Arcadi el nu a luat careva bani. Ce ține de ochelarii de soare, el i-a luat din convingerea că ei îi aparțin lui, deoarece până la plecarea sa în Federația Rusă în anul 2016 în casa dată au rămas multe lucruri personale printre care erau și 2-3 perechi de ochelari de soare de culoare neagră ce-i aparțineau.

Atrage atenție apelanta că, nu a fost verificată versiunea expusă de majoritatea martorilor (Cușnir Serghei, Luca Ira, Podvîsoțcaia Maia, Bogaciuc Procopii ș.a) și de către inculpat privind durata și natura conflictului dintre Cușnir Arcadi și Cușnir Oleg

pe marginea maltratării sistematice fizice și psihice de către Cușnir Arcadi față de Luca Ira și copiilor săi.

Pe lângă aceasta, de către prima instanță nu au fost luate în considerație declarațiile lui Cușnir Serghei care a declarat că a văzut cum tatăl său îl sugruma pe Cușnir Oleg, precum și faptul că nu a văzut niciun cuțit la fratele său.

Apelanta a mai menționat că, că Cușnir Oleg nu dispune de surse financiare suficiente pentru angajarea unui avocat pe contract, din care motiv acesta a beneficiat de asistență juridică calificată garantată de stat, iar apărătorii desemnați din oficiu la etapa urmăririi penale și a examinării cauzei nu și-au îndeplinit atribuțiile de serviciu și nu au depus niciun efort pentru a demonstra adevăratul motiv și scop cu care a acționat Cușnir Oleg. Din procesele-verbale de audiere a inculpatului și ale martorilor în instanța de judecată se confirmă cele indicate supra referitor la apărătorii din oficiu, și este lesne că din partea apărării nu au fost prezentate careva probe care ar combate argumentele acușării legate de scopul și motivul acțiunilor lui Cușnir Oleg.

Remarcă apelanta că, apărătorul din oficiu nici nu a contestat sentința din 23.12.2019, cunoscând cu certitudine poziția beneficiarului care inițial nu a fost de acord cu sentința, în pofida faptului că potrivit prevederilor legale în domeniul avocaturii și a asistenței juridice garantate de stat este obligat să o facă.

Consideră apelanta că a fost grav încălcat dreptul lui Cușnir Oleg la un proces echitabil asigurat prin prevederile art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Potrivit caracteristicii pe numele lui Cușnir Arcadi eliberată de Primăria s. xxxx, r-nul xxxx (nr. xx din 10.07.2020), Cușnir Arcadi se caracterizează extrem de negativ. Conform actului dat conflictul interpersonal între Cușnir Arcadi și Cușnir Oleg este de durată și a apărut inclusiv și în legătură cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra imobilului. Imobilul respectiv a fost, de facto, în anul 2010 procurat de mama acestuia, de Luca Ira și de el personal în forma achitării în rate a costului parțial al acestei case (16000 lei, dintre care 5000 lei din banii lui Cușnir Oleg), însă, din insuficiență de bani, tranzacția respectivă nu a fost definitivată. Cușnir Arcadi, aflând despre faptul cumpărării imobilului de către fosta soție, folosindu-se de momentul când aceasta din urmă se afla la tratamentul staționar la spitalul de psihiatrie (diagnoza conform fișei medicale a bolnavului de staționar pe numele Luca Ira: Schizofrenie forma paranoidă. Sindrom halucinator-paranoid), a achitat suma restantă de bani (11000 lei) și a perfectat notarial contactul de vânzare-cumpărare a imobilului dat (contract nr. 3395 din 15.03.2013) cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra casei pe numele său.

Despre maltratarea sistematică (violență fizică și psihică) a lui Luca Ira de către Cușnir Arcadi cunoșteau practic toți locuitorii satului. Pe parcursul anilor atât de căsnicie, cât și după, Luca Ira - mama lui Cușnir Oleg, de multe ori s-a plâns verbal, inclusiv și inspectorului de sector, refuzând de fiecare dată depunerea unei plângeri

înregistrate despre faptul că fostul soț o insultă, o agrează și își bate joc de ea, însă ținând cont de faptul că aceștia locuiesc într-o localitate rurală, i-a fost rușine să scoată la iveală comportamentul lui și să se adreseze oficial la organele competente. Solicitarea ei a fost doar de a duce o convorbire profilactică cu agresorul. Ținând cont de faptul că Luca Ira este bolnavă psihic, uneori spusele ei nu erau luate în serios. Din aceeași caracteristică rezultă că Cușnir Arcadi are un caracter exuberant, abuzează de băuturi alcoolice, se bucură de o reputație rea în satul Suvorovca, în privința sa de nenumărate ori au parvenit plângeri din partea concubinilor lui, fiindcă el le bătea și își batea joc de ele, le teroriza moral și psihologic.

Potrivit procesului-verbal de examinare a obiectului din 26.07.2019 (f.d. 81-82) în telefonul mobil cu care se folosea Cușnir Arcadi au fost depistate 624 foto cu conținut porno, 1076 file video de scurtă durată descărcate din internet cu caracter pornografic. Cele expuse dau de înțeles că Cușnir Arcadi este o persoană cu eventuale devianțe sexuale. Aceeași stare de lucruri se confirmă și prin conținutul caracteristicii pe numele lui Cușnir Arcadi, în care se indică că ultimul a mai concubinat cu Guțu Ina pe care la fel a maltratat-o fizic și psihic ca și pe Luca Ira și a acostat-o sexual pe fiica lui Guțu Ina din căsătoria anterioară.

Apelantul consideră că, fapta comisă de inculpat a fost greșit calificată drept o tâlhărie conform art. 188 CP, deoarece, în sine, acțiunile lui Cușnir Oleg reprezintă un cumul al infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal și al contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional.

Menționează apelanta că în cadrul urmăririi penale și a examinării cauzei s-a confirmat cu certitudine faptul că partea vătămată Cușnir Arcadi este tatăl inculpatului Cușnir Oleg, adică între ei există legătură de rudenie. La fel, s-a constatat că părții vătămate i-au fost cauzate de către Cușnir Oleg leziuni corporale ușoare, însă nu a fost confirmat prin probe pertinente și concludente intenția în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal.

4. Prin decizia din 05.10.2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

Totodată, a fost respinsă, ca fiind depusă peste termen, cererea inculpatului Cușnir Oleg în temeiul art. 385 Cod de procedură penală, pentru reducerea pedepsei drept recompensă pentru încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 CEDO.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de fond corect a pus la baza sentinței de condamnare probele administrate și cercetate în ședința instanței de judecată și suplimentar în instanța de apel, a stabilit starea de fapt și just a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Cușnir Oleg se încadrează în baza art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal.

Vina acestuia se confirmă prin probele cauzei penale cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel și anume: declarațiile părții vătămate Cușnir Arcadi depuse în instanța de fond la data de 06.09.2019; declarațiile martorului Luca Ira depuse în instanța de judecată la data de 06.09.2019; declarațiile martorului Podvîsoțcaia Maia depuse în instanța de fond și cea de apel; declarațiile martorului Bogaiciuc Procopie depuse în instanța de fond la data de 06.09.2019; declarațiile martorului Cușnir Serghei depuse în instanța de fond la data de 06.09.2019; declarațiile martorului Șuvari Mihai depuse în instanța de fond la data de 11.11.2019; declarațiile martorului Nicolaiciuc Ana depuse în instanța de fond; declarațiile martorului Andronic Serghei depuse în instanța de fond; plângerea depusă la data de 11.07.2019 de Cușnir Arcadi; comunicare telefonică potrivit căreia la data de 11.07.2019 în jurul orele 16:20, Cușnir Arcadi locuitor al s. Suvorovca a fost bătut de feciorul său; procesul-verbal din 11.07.2019 de cercetare la fața locului și planșa fotografică; raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 18.07.2019 în privința lui Cușnir Arcadi; trimitere-extras în privința lui Cușnir Arcadi datat cu 11.07.2019; ordonanța și procesul-verbal din 17.07.2019 de ridicare; ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 18.07.2019; procesul-verbal din 18.07.2019 de recunoaștere a obiectului și planșa fotografică; ordonanța din 18.07.2019 de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală; procesul-verbal din 12.07.2019 de examinare a obiectului; procesul-verbal din 18.07.2019 și din 26.07.2019 de examinare a obiectului; certificat de cost: un portmoneu de bani *pentru dame* fost în folosință -200 lei; o pereche de ochelari de soare foști în folosință - 200 lei; telefon mobil de model Lenovo A369i fost în folosință - 600 lei; un telefon mobil de model Orange Tara 36 fost în folosință - 400 lei; ordonanța din 11.07.2019 de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Cușnir Arcadi; acțiunea civilă înaintată de Cușnir Arcadi la data de 16.07.2019; ordonanța din 16.07.2019 de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Cușnir Arcadi cu suma prejudiciului cauzat în mărime de 1000 lei; procesul-verbal din 17.07.2019 de cercetare la fața locului; ordonanța din 19.07.2019 de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictate la cauza penală; ordonanța din 19.07.2019 de transmitere în camera de păstrare a corpurilor delictate și chitanțierul; actele personale în privința lui Cușnir Oleg - extras din Registrul de Stat al Populației caracteristica eliberată de la locul de trai; certificatul de la locul de trai, conform căruia urmează că, Cușnir Oleg nu s-a aflat pe teritoriul com. xxxx, r-nul xxxx din mai 2015 până în 11.07.2019; certificat că nu se află la evidența Centrului Comunitar de Sănătate Mintală r-nul Fălești; certificat că nu se află la evidența medicului narcolog; cazier contravențional; revendicare potrivit căreia anterior a mai fost în

conflict cu legea; copia sentinței Judecătoriei Bălți din 19.04.2016, prin care Cușnir Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (1) și 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, procesul penal fiind încetat în legătură cu împăcarea părților (f.d. 147-156); procesul-verbal din 22.07.2019 de confruntare între partea vătămată Cușnir Arcadi și învinuitul Cușnir Oleg.

Contrar poziției apărării care a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului Cușnir Oleg de la art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal la art. 201¹ Cod penal și art. 335 Cod contravențional, instanța de apel a menționat că, toate probele luate în ansamblu, demonstrează comiterea de către inculpat anume a infracțiunii prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal - *tâlhărie*, adică *atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea obiectului folosit în calitate de armă*.

Potrivit instanței de apel, nu poate fi reținut argumentul apărării că, inculpatul a venit la tatăl său cu scop de a lua lucrurile și documentele mamei sale, care se aflau în casa tatălui, or, acesta nu s-a limitat doar la portmoneu și acte, el sustrăgând și două telefoane mobile, precum și ochelari de soare.

La fel, nu poate fi reținut argumentul că inculpatul a venit să încerce să-l convingă pe tatăl său să înregistreze dreptul de proprietate asupra casei pe numele mamei sale, deoarece marea parte a banilor a fost achitată din mijloacele familiei Irinei Luca și ale lui Cușnir Oleg, or, conform declarațiilor martorului Bogaiciuc Procopie, care este tatăl părții vătămate, urmează că casa a fost procurată de el și i-a fost transmisă fiului Cușnir Arcadi.

Nu poate fi reținut nici argumentul că cauzarea leziunilor corporale lui Cușnir Arcadi a fost determinată de acțiunile agresive și violente ale părții vătămate, care la revederea fiului său după o absență îndelungată (4 ani) l-a întâmpinat cu ură și dispreț și într-un mod foarte brutal, or, conform declarațiilor martorului Cusnir Serghei, depuse în instanța de judecată urmează că, acestea au venit împreună la tatăl său, Oleg a intrat în casă, iar el a rămas afară, după care a auzit strigăte și a intrat și el. Când a intrat în casă a văzut că tatăl său Cusnir Arcadi se spăla. Oleg l-a atacat și au început să se bată.

Este apreciată critic și invocarea că Cușnir Arcadi nu a văzut că Oleg a luat careva bunuri, or, conform declarațiilor părții vătămate urmează că, Oleg i-a cerut bani, însă i-a comunicat că nu are. A luat două telefoane de model "Lenovo A" și "Orange", ochelarii și portmoneul soției pe care i-l dăruise la ziua de naștere, acolo fiind 2400 lei, a ieșit cu tot și a plecat într-o direcție necunoscută.

La fel, este apreciat critic și motivul că, inculpatul nu a avut intenția de a sustrage bunurile menționate, dar a luat lucrurile ce aparțineau mamei sale, or, chiar și din apel urmează că a luat telefonul mobil a lui Cușnir Arcadi *pentru a verifica dacă într-adevăr în el sunt înregistrări porno cu participarea mamei sale*, astfel, conștiințându-și că telefonul nu-i aparține.

Faptul că apărarea indică că, acesta a considerat că ochelarii sunt ai lui și un telefon al bunicăi, instanța de apel l-a apreciat critic, or, inculpatul o perioadă de timp îndelungată nu a fost în casa tatălui, totodată, din probele cercetate nu urmează că telefonul bunicăi s-ar fi aflat la Cușnir Arcadi în casă, această versiune fiind apreciată ca o metodă de apărare.

Ce ține de invocările că nu s-a ținut cont de maltrătarile sistematice fizice și psihice de către Cușnir Arcadi față de Luca Ira și copiilor săi, și că potrivit caracteristicii pe numele lui Cușnir Arcadi eliberată de Primăria s. xxxx, r-nul xxxx (nr. xx din 10.07.2020), Cușnir Arcadi se caracterizează extrem de negativ, instanța de apel nu le-a reținut, or, conform informației IP xxx nr. xx din 23.07.2019, în perioada anilor 2015 și până în prezent pe faptul maltratării lui Luca Ira de către concubinul său Cușnir Arcadi, în urma prelucrării informației n-au fost înregistrate careva plângeri, sesizări sau înștiințări, iar potrivit certificatului eliberat de IP xxxx nr. xxx din 23.07.2019 se adeverește că Cușnir Arcadi nu se află la evidență ca agresor familial (f.d. 145-146), totodată aceste invocări nu țin de învinuirea înaintată.

Instanța de apel a statuat că, ținând cont de cele constatate și redate supra, solicitarea apărării privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 201¹ Cod penal și art. 335 Cod contravențional, nu poate fi admisă.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, la caz nu se poate vorbi de samovolnicie, or, conform informației de la primărie, precum și prin declarațiile inculpatului, urmează că cel puțin de trei ani, acesta nu a fost în casa ce aparține tatălui său Cușnir Arcadi, astfel, nicidecum nu se poate presupune că bunurile din casa părții vătămate Cușnir Arcadi sunt în proprietate comună.

La fel, nu se poate vorbi despre infrațiunea de violență în familie, fapta violenței în familie neconținând ca element calificativ sustragerea bunurilor, iar conform probelor cauzei penale, în acțiunile inculpatului *s-a demonstrat scopul de cupiditate*.

Instanța de apel a conchis că, în mod just au fost calificate acțiunile inculpatului Cușnir Oleg în temeiul art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, or în rezultatul infrațiunii, părții vătămate Cușnir Arcadi, i-au fost cauzate vătămări ușoare, pe de o parte, iar pe de altă parte, loviturile cu cuțitul peste mâni, picioare și față, precum și fracturarea urechii prin mușcare, prezintă un pericol real pentru viață și sănătate.

Cu referire la probele apărării, și anume declarațiile martorilor Luca Ira, Podvîsoțcaia Maia și Cușnir Serghei, instanța de apel a menționat că, de către apărare au fost interpretate selectiv, ele totuși venind în confirmarea vinovăției inculpatului. Totodată cu privire la declarațiile martorului Bogaiciuc Eudochia, instanța de apel le-a apreciat critic, or martorul dat a declarat cele auzite din spuse, nefiind martor ocular al circumstanțelor reținute la caz.

Ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a menționat că, la stabilirea pedepsei inculpatului Cușnir Oleg, instanța de fond, contrar argumentelor

apelantului, a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, considerând că în privința lui Cușnir Oleg, pentru atingerea scopului pedepsei penale și întru evitarea comiterii de noi infracțiuni din partea acestuia, oportună este aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani.

Cu referire la cererea inculpatului înaintată în ordinea art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală la data de 09.03.2021, instanța de apel, analizând raportul instituției penitenciare nr. 11 Bălți, în care se deține inculpatul Cușnir Oleg, examinând plângerea în raport cu materialele prezente și, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, a considerat că prin condițiile de detenție ale acestuia au fost afectate drepturile lui în calitate de prevenit, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, însă cererea a fost respinsă ca fiind tardivă, reieșind din considerentele ce urmează.

Conform art. 473² alin. (5) din Codul de procedură penală „*plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sânt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție*”.

Instanța de apel a menționat că, la data sesizării (14.01.2021), condamnatul nu a respectat termenul prevăzut de lege pentru verificarea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.11-Bălți, în calitate de prevenit în perioada 12.07.2019-30.07.2019, or, după aflarea sa în calitate de prevenit au trecut mai mult de 6 luni, acesta fiind luat sub strajă în calitate de inculpat la data pronunțării sentinței de instanța de fond și anume la data de 23.12.2019, pentru asigurarea executării pedepsei cu închisoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu **recurs** de către avocatul Maxim Larisa în numele inculpatului, care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, în vigoare la data declarării recursului), solicită casarea integrală a acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

5.1. În susținerea recursului declarat indică următoarele aspecte:

Fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului pentru fapta stabilită și reîncadrarea juridică a faptelor săvârșite de către acesta.

În cauza deferită judecătii instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Aprecierea probelor de către instanța de apel are un caracter defectuos, or, se

constată o expunere unilaterală și nemotivată din partea instanței de apel asupra ansamblului de probe administrate în cadrul judecării cauzei, lipsind totodată analiza temeiurilor invocate de partea apărării prin prisma admiterii sau respingerii acestora, evitându-se expunerea motivată și suficientă asupra circumstanțelor pe care instanța de apel le-a pus la baza constatării vinovăției inculpatului Cușnir Oleg.

Instanța de apel nu s-a expus argumentat nici asupra faptului că la momentul reținerii inculpatului Cușnir Oleg, la acesta nu a fost depistat cuțitul. Pe lângă aceasta, de către prima instanță și instanța de apel nu au fost luate în considerație declarațiile lui Cușnir Serghei care a declarat că a văzut cum tatăl său îl sugruma pe Cușnir Oleg, precum și faptul că nu a văzut niciun cuțit la fratele său.

Instanța a ignorat faptul că inculpatul inițial și pe parcurs nu a avut intenția și scopul de a sustrage bunurile de la Cușnir Arcadi, dar a luat lucrurile ce aparțineau mamei sale Luca Ira (*portmoneul de culoare roză-roșie cu actele în el pe numele Luca Ira și bani în sumă de până la 400 lei*), telefonul Orange care, cum el era convins, că îi aparține bunicii sale (*acest telefon Orange el i-a donat bunicii sale înainte de a pleca în Rusia*) și telefonul mobil a lui Cușnir Arcadi de tip smartfon *pentru a verifica dacă într-adevăr în el sunt înregistrări porno cu participarea mamei sale*. De la Cușnir Arcadi el nu a luat careva bani. Ce ține de *ochelarii de soare, el i-a luat din convingerea că ei îi aparțin lui, deoarece până la plecarea sa în Federația Rusă în anul 2016 în casa dată au rămas multe lucruri personale printre care, erau și 2-3 perechi de ochelari de soare de culoare neagră ce-i aparțineau*. Aceste fapte au fost confirmate prin declarațiile martorilor Cușnir Serghei (f.d. 83-85, vol. III), Luca Ira (f.d. 88-91, vol. III), Podvîsoțcaia Maia (f.d. 86-87, vol. III), Bogaciuc Eudochia (f.d. 80-82, vol. III), Bogaciuc Procopii (f.d. 118-119, vol. III).

Instanța de apel a invocat, că conform informației IP Fălești nr. 3778 din 23.07.2019, în perioada anilor 2015 și până în prezent pe faptul maltratării lui Luca Ira de către concubinul său Cușnir Arcadi, în urma prelucrării informației n-au fost înregistrate careva plângeri, sesizări sau înștiințări, iar potrivit certificatului eliberat de IP xxx nr. xx din 23.07.2019 se adeverește că Cușnir Arcadi nu se află la evidență ca agresor familial (f.d. 145-146), totodată aceste invocări nu țin de învinuirea înaintată.

În procesul-verbal de confruntare din 22.07.2019 (f.d. 170-172, vol. I) se indică că Cușnir Arcadi însuși recunoaște fapta, că în anul 2015 Luca Ira s-a adresat la oganele de resort cu plângerea împotriva lui pe faptul violenței în familie. Din care cauză acest fapt nu a fost reflectat în actele organelor de drept nu ne este clar și este de neînțeles. Martorii Luca Ira, Podvîsoțcaia Maia, Cușnir Serghei, Bogaiciuc Eudochia confirmă faptele de aplicare sistematică a violenței fizice și psihologice de către Cușnir Arcadi față de Luca Ira. La fel, *aceste fapte se confirmă prin actele eliberate de primăria com. Pompa, r-nul Fălești anexate la materialele cauzei, care au fost ignorate în totalmente de către instanța de apel*.

Instanța de apel în decizia sa a invocat, că, nu poate fi reținut argumentul părții apărării, că Cușnir Oleg a venit să încerce să-l convingă pe tatăl său să înregistreze dreptul de proprietate asupra casei pe numele mamei sale, deoarece marea parte a banilor a fost achitată din mijloacele familiei Irinei Luca și ale lui Cușnir Oleg, or, din declarațiile martorului Bogaiciuc Procopie, care este tatăl părții vătămate, urmează că casa a fost procurată de el și i-a fost transmisă fiului Cușnir Arcadi.

Din declarațiile martorului Bogaiciuc Procopie depuse în instanța de fond la data de 06.09.2019, urmează că Cușnir Oleg este nepotul său, iar partea vătămată Cușnir Arcadi este fiul său. Nepotul Oleg i-a comunicat că l-a bătut pe tatăl său Cușnir Arcadi din cauza casei, pe care a procurat-o personal și i-a dat-o fiului (f.d. 65, vol. II).

În speță, *instanța de fond a comis o eroare de fapt la consemnarea declarațiilor martorului Bogaiciuc Procopi, or el este tatăl Irinei Luca, iar Cușnir Arcadi este fostul său ginere. El a fost cel, care a dat banii fiicei Luca Ira pentru a-și cumpăra casă. Acest lucru este confirmat prin procesul-verbal de audiere a martorului Bogaiciuc Procopi din data de 17.07.2019 (f.d. 118-119, vol. I), rechizitoriu (f.d. 218-225, vol. I), certificatul de naștere pe numele Bogaiciuc Ira (f.d. 218, vol. II), buletinul de identitate pe numele Luca Ira (f.d. 221, vol. II), buletinul de identitate pe numele Bogaiciuc Procopi (f.d. 222, vol. II).*

La data de 06 septembrie 2019, rudele apropiate ale lui Oleg Cușnir au fost audiate în ședința de judecată a instanței de fond, și anume: Luca Ira - mama (f.d. 62, vol. II), Bogaiciuc Procopi - bunicul (f.d. 65, vol. II), Serghei Cușnir - fratele (f.d. 66-67, vol. II), fără a fi informați despre aceea că sunt în drept să refuze a da declarații împotriva rudelor sale sau, cel puțin, să li se ceară acordul pentru audiere.

Aceste încălcări grave de procedură au fost invocate de partea apărării în instanța de apel, însă aceste probe lovite de nulitate absolută au fost apreciate și puse la baza hotărârii pronunțate ca fiind admisibile.

Analizând conținutul deciziei instanței de apel, apelanta menționează ca fiind defectuoasă și incertă concluzia instanței de apel privind menținerea calificării acțiunilor inculpatului Cușnir Oleg la infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal.

6. În temeiul art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că hotărârea instanței de apel este întemeiată, iar temeiurile din recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel și o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

7. Examinând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că acesta este admisibil și în urma judecării acestuia recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În speță, se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen la 09.12.2022.

Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție), (nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza *temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să-l admită și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, completul de judecată atestă că partea apărării a indicat drept temei pentru declararea recursului împotriva hotărârii instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012). În esență, recurentul menționează că, în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanțele de fond neîntemeiat au încadrat acțiunile lui Cușnir Oleg în baza art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, pe când acesta nu a avut scopul sustragerii bunurilor părții vătămate, care la caz, este tatăl său, iar violența aplicată nu a fost îndreptată la atingerea scopului de cupiditate și de profit, între părți existând relații ostile de mai mult timp legate de litigiul de familie referitor la bunul imobil locativ, din care motive acțiunile inculpatului urmând a fi recalificate în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 335 Cod contravențional.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurile de casare nominalizate, completul de judecată constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din raționamentele ce urmează.

La caz se reține că, prin sentință, inculpatul Cușnir Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, acțiunile acestuia fiind încadrate de către instanța de fond și menținute de către instanța de apel, ca:

tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea obiectului folosit în calitate de armă.

Având în vedere faptul că, instanța de apel conform art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând cauza în ordine de apel, aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1, completul de judecată constată că temeiul recursului prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului, își găsește confirmare, ori instanța de apel nu a respectat prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu care, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.*

Conform art. 113 alin. (2) Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Prin urmare, completul de judecată reține că, instanța de apel, nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, încadrarea juridică a faptei fiind crucială în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană. Din atare considerente, orice schimbare (solicitarea) a încadrării juridice, atât în sensul atenuării, cât și a agravării, urmează a fi minuțios analizată și argumentată de instanță.

În cazul infracțiunii prevăzute la art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal, *latura subiectivă* se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de *intenție directă*, iar la calificare, este obligatorie stabilirea scopului special – *de sustragere* – cel prin care se exprimă scopul de cupiditate.

Lecturând textul deciziei recurate, completul de judecată constată că, la baza sentinței de condamnare instanța a luat în calcul drept probă care confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de *tâlhărie*, declarațiile părții vătămate Cușnir Arcadi (date în cadrul urmăririi penale), potrivit cărora „...*Pe data de 11 iulie 2019, la el au venit feciorii Cușnir Oleg și Cușnir Serghei. La acel moment el se afla în baie, iar Oleg a intrat și a început să-l lovească cu pumnii și picioarele, cerându-i să-i înscrie dreptul de proprietate asupra casei după el...*” (f.d. 96-99, vol. I).

Referitor la aspectele menționate declarații identice a dat și martorul Cușnir Serghei (declarații date în cadrul urmăririi penale), potrivit cărora „...*fratele Cușnir Oleg i-a zis lui Cușnir Arcadi ca să scrie casa de locuit pe numele meu deoarece sunt cel mai mare și chiar i-a dat un termen de două zile.*” Totodată, ultimul a declarat că

„aproximativ la orele 14:00 a venit fratele Cușnir Oleg care era treaz, adică nu am observat ca să fie în stare de ebrietate alcoolică, și mi-a zis ca să mergem la tata Cușnir Arcadi acasă să se clarifice cu el din ce cauză o jignește pe mama Cușnir Irina.” (f.d. 107-110, vol. I).

Astfel, potrivit declarațiilor părții vătămate și a martorului Cușnir Serghei, motivul conflictului fizic apărut între partea vătămată și inculpat a fost indignarea ultimului asupra faptului că partea vătămată sistematic o jignește mama sa Luca Irina și încercarea rezolvării litigiului de familie referitor la dreptul de proprietate asupra casei de locuit, prin înregistrarea acesteia pe numele inculpatului.

Cele menționate vin în contradicție cu constatările instanței de apel care în mod eronat a indicat că „nu poate fi reținut argumentul că Cușnir Oleg a venit să încerce să-l convingă pe tatăl său să înregistreze dreptul de proprietate asupra casei pe numele mamei sale, deoarece marea parte a banilor a fost achitată din mijloacele familiei Irinei Luca și a lui Oleg Cușnir, or, conform declarațiilor martorului Bogaiciuc Procopie, care este tatăl părții vătămate, urmează că casa a fost procurată de el și i-a fost transmisă fiului Arcadi” (f.d. 107, vol. III).

Completul de judecată a instanței de recurs atestă că, la caz, instanța de apel a admis o eroare de fapt, preluând această eroare de la instanța de fond, or, potrivit procesului-verbal de audiere a martorului Bogaiciuc Procopie din 17.07.2019, (vol. I), a certificatului de naștere pe numele Bogaiciuc Ira (f.d. 218, vol. II), a buletinului de identitate pe numele Luca Ira (f.d. 221, vol. II) și a buletinului de identitate pe numele Bogaiciuc Procopie (f.d. 222, vol. II), se atestă că Bogaiciuc Procopie este tatăl Irinei Luca, iar Cușnir Arcadie este fostul său ginere.

Deasemenea, neîntemeiate sunt și concluziile instanței de apel precum că „Motivul că martorul Cușnir Serghei a indicat că nu a văzut cuțit la Cușnir Oleg, Colegiul îl apreciază la fel critic, or, declarațiile acestuia se combat prin declarațiile părții vătămate care a indicat că a fost lovit cu cuțitul, declarații ce coroborează cu celelalte probe ale cauzei penale, inclusiv raportul de expertiză judiciară nr. xxxx din 18.07.2019 în privința lui Cușnir Arcadi.” (f.d. 108, vol. III).

În prim aspect, simpla afirmație a instanței de apel precum că, declarațiile părții vătămate coroborează cu celelalte probe ale cauzei penale, este lipsită de orice suport juridic, or, ultima urma să indice în mod concret cu care probe coroborează declarațiile părții vătămate în sensul menționat. Mai mult ca atât, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 18.07.2019, **leziunile corporale** sub formă de plăgi tăiate și excoriații **depistate la Cușnir Arcadi, au putut fi cauzate** prin acțiunea unui corp tăietor, care putea fi un **cuțit** sau un **ciob de sticlă** (f.d. 26-27, vol. I). Concluzii care vin în coroborare cu declarațiile martorului Cușnir Serghei, care a indicat că „...când am ajuns în ușa coridorului i-am observat pe ambii că se aflau în picioare în poziție de luptă și lui tata Cușnir Arcadi îi sângera o ureche și fratele Cușnir Oleg îi sângera ceva din frunte și anume avea o tăietură **și ambii în**

mână aveau cioburi de sticlă, deoarece au stricat un borcan de sticlă și smulgeau sticla din mână în mână și fratele Cușnir Oleg striga la Cușnir Arcadi din ce motiv își bate joc de mama Cușnir Irina... ” (f.d. 107-110, vol. I).

Deasemenea, instanța de apel nu s-a expus argumentat nici asupra faptului că nu a fost depistat cuțitul cu care ar fi fost lovită partea vătămată.

Astfel, în opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate. Iar partea descriptivă a deciziei urma să cuprindă analiza și verificarea probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate, admise ori respinse ca probe.

În această ordine de idei, completul de judecată a instanței de recurs atestă, că instanța de apel, admițând acuzația adusă inculpatului și constatările instanței de fond cu privire la comiterea de către inculpat a infracțiunii de *tîlhărie*, care se realizează prin *atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, cu aplicarea obiectului folosit în calitate de armă*, nu a apreciat la justa valoare circumstanțele de fapt ale acțiunilor inculpatului imputate prin rechizitoriul: locul (potrivit învinuirii – *”la domiciliul său”*), timpul (potrivit învinuirii ziua – *”aproximativ în jurul orelor 15:30”*), calitatea de rude apropiate între făptuitor și partea vătămată (potrivit învinuirii *inculpatul este fiul părții vătămate*), calitatea bunurilor pretinse a fi sustrate de la partea vătămată, cât și explicațiile plauzibile ale inculpatului și ale martorilor vizați în justificarea faptului luării bunurilor (o parte din care sunt ale mamei sale) de către inculpat de la partea vătămată, unde cel din urmă a văzut clar că a fost atacat fizic de către fiul său, iar inculpatul nici nu ascundea identitatea sa de la partea vătămată, circumstanțele de fapt care în mod rezonabil induc dubii în existența intenției reale ale inculpatului de a comite *tîlhărie* realizată prin atacul deschis asupra tatălui său, în casa proprie, ziua, în fața unui frate – martor ocular, urmărind intenția de cupiditate al infracțiunii date, cu scopul sustragerii bunurilor tatălui.

După cum urmează din decizia recurată, toate acestea au rămas fără răspuns din partea instanței de apel, deși în esența cererii de apel declarate de către partea apărării, acestea circumstanțe, în vederea asigurării unui proces echitabil în sensul art.6(1) din Convenție, cereau a fi apreciate de către instanța de apel.

O altă eroare admisă de instanța de apel este faptul că aceasta și-a întemeiat concluziile privind vinovăția inculpatului pe probe lovite de nulitate.

Prevederile art. 105 alin. (7) Cod de procedură penală, indică concret că, *în mod obligatoriu, fiecare martor este întrebat dacă este soț sau rudă apropiată cu vreuna din părți și în ce relații se află cu părțile. În cazul în care se dovedește a fi soț sau*

rudă apropiată a bănuțitului, învinuitului, inculpatului, martorului i se explică dreptul de a tăcea și este întreat dacă acceptă să facă declarații.

Analizând procesele-verbale de audiere a martorilor din 06.09.2019 (f.d. 62, 65, 66-67, vol. II), completul de judecată constată că, martorii Luca Ira, care este mama inculpatului, Cușnir Serghei, care este fratele inculpatului și Bogaiciuc Procopi, care este bunicul inculpatului, au fost audiați în prima instanță contrar prevederilor sus menționate. Mai mult ca atât, în procesul-verbal al ședintei de judecată din 06.09.2019 (f.d. 58-59, vol. II), lipsește confirmarea că acestor martori li s-a explicat drepturile sale privind refuzul de a face declarații împotriva rudelor apropiate și că a fost exprimat acordul de a face astfel de declarații.

În consecință, instanța de recurs reține că, la examinarea cauzei, instanța de apel a admis numeroase încălcări de procedură ce pun la îndoială echitatea procesului penal și respectarea drepturilor procesuale ale inculpatului.

Motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărârilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art.6 din CEDO.

Din circumstanțele expuse, completul de judecată conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 417-418 Cod de procedură penală, fiind adoptată o hotărâre care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, prin ce s-au comis erorile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei menționate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.7 al prezentei deciziei.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul declarat de către avocatul Maxim Larisa în numele inculpatului, se casează total decizia din 05 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, în cauza penală în privința lui *Cușnir Oleg Xxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Mânăscuță Igor